

Cieszyński
Almanach
Pedagogiczny

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3805

Cieszyński Almanach Pedagogiczny

Tom 6

Miejsce
jako wartość kulturowa

pod redakcją naukową
Urszuli Szuścik

redaktor Tomu
Dorota Sieroń-Galusek

Redaktor serii: Publikacje Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji

Urszula Szuścik

Recenzent

Emil Orzechowski

Rada Programowa

Pavol Dancák, Radomira Burkovičová, Bożena Grzeszkiewicz, Bronislava Kasačova,
Wiesława Korzeniowska, Tadeusz Lewowicki, Hana Lukašova, Elżbieta Marek, Robert Mrózek,
Katarzyna Olbrycht, Bogusław Śliwerski, Andrzej Slodička, Monika Slodičkova,
Krzysztof J. Szmidt, Mirosława Zalewska-Pawlak

Rada Redakcyjna

Małgorzata Bortliczek, Bogusław Dziadzia, Zenon Gajdzica, Alina Górniok-Naglik,
Barbara Grabowska, Andrzej Kasperek, Ewelina Konieczna, Izabela Łuc, Andrzej Murzyn,
Beata Oelszlaeger-Kosturek, Ewa Ogrodzka-Mazur, Mirosława Pindór, Renata Raszka,
Marek Rembierz, Dorota Sieroń-Galusek, Eugenia Smyrnowa-Trybulska, Anna Szafrąńska,
Alina Szczurek-Boruta, Urszula Szuścik, Krzysztof Śleziński, Małgorzata Zalewska-Bujak

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library

www.cceol.com

Spis treści

Wprowadzenie (<i>Urszula Szuścik, Dorota Sieroń-Galusek</i>)	7
--	---

Artykuły

Dorota Sieroń-Galusek Biograficzna pamięć miasta. Jak opowiedzieć Cieszyn?	11
---	----

Bogusław Dziadzia Cieszyńska wspólnota kulturalna i ciężar niewidzialnej granicy.	20
--	----

Ewelina Konieczna O filmowych festiwalach i turystyce kulturowej na przykładzie cieszyńskiego Kina na Granicy.	28
--	----

Mirosława Pindór Scena Polska Těšínského divadla (Teatru Cieszyńskiego) w Czeskim Cieszynie teatrem edukacji narodowej. Na przykładzie jubileuszowych wyborów repertua- rowych	38
---	----

Ewa Tomaszewska „Skrzaty Cieszyńskie”. O teatrze ochotniczym.	54
--	----

Barbara Głyda-Żydek Organizacje pozarządowe w Cieszynie	69
--	----

Jolanta Gisman-Stoch Patrząc w tym samym kierunku. Studenci Animacji na Cieszyńskiej Nocy Muzeów	78
--	----

Jolanta Skutnik Młodzi dorośli w kulturze – <i>casus</i> muzeum	90
--	----

Katarzyna Olbrycht Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty w Cieszynie promotorem działań na rzecz wartości w środowisku lokalnym	128
---	-----

Nowości, recenzje i omówienia

Red. Józefa Bałachowicz, Irena Adamek: <i>Kreatywność jako wymiar profesjonalizacji przyszłych nauczycieli wczesnej edukacji</i> . Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2017, 264 s. (Urszula Szuścik)	141
---	-----

Kronika

Kronika naukowa 2017 (oprac. Urszula Szuścik)	147
Noty o autorach	149
Indeks osobowy (oprac. Urszula Szuścik)	153

Wprowadzenie

Tom 6 *Cieszyńskiego Almanachu Pedagogicznego* prezentuje rozważania z kręgu kultury i jej oddziaływania społecznego oraz kulturalnego na współczesnego odbiorcę. Podkreślono walory kulturalne miejsca i jego wartości w kształtowaniu tożsamości osobowej i kulturowej jednostki. Często nie uświadamiamy sobie jak ważna jest pamięć miejsca dla naszej świadomości bycia tu i teraz, bez względu na miejsce w świecie, w którym aktualnie jesteśmy.

Tom został przygotowany przez pracowników Zakładu Edukacji Kulturalnej (Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji) Uniwersytetu Śląskiego. Z uwagi na interdyscyplinarność jaka cechuje ten zespół naukowców przyjęto, że wspólnym polem badawczym będzie miejsce. Dlatego też wszystkie spośród zebranych artykułów odnoszą się do miasta Cieszyn. Tom otwierają rozważania poświęcone biograficznej pamięci miasta. Dorota Sieroń-Galusek odnosi się również do współczesnego rozumienia dziedzictwa uwzględniając wymiar doświadczenia osobowego. Proponuje kilka narracji, w które wpisać można opowieść o Cieszynie. W artykule Bogusława Dziadzi kontynuowane są rozważania o fenomenie miasta podzielonego i wspólnocie kulturowej. Ewelina Konieczna przygląda się Cieszynowi, odnosząc się do roli jaką odgrywają festiwale filmowe w budowaniu marki miasta i zachęcaniu do turystyki kulturowej. Cieszyn jako miasto podzielone posiada dwie sceny teatralne: czeską i polską, ów fenomen poddany został wnikliwej analizie przez Mirosławę Pindór. Wyraźnym rysem tego miasteczka na pograniczu jest aktywizacja kulturowa jego mieszkańców. Widoczne to jest w opracowaniu Ewy Tomaszewskiej, która pisze o teatrze ochotniczym, ale i w artykule Barbary Głydy-Żydek, gdzie omówiono formy aktywności obywatelskiej na przykładzie organizacji pozarządowych. Ale też Cieszyn to miasto akademickie, którego specyficzny klimat tworzy kampus Uniwersytetu Śląskiego oraz jego studenci. Zaangażowanie się studentów w tworzenie oferty kulturalnej miasta omawia Jolanta Gisman-Stoch. Natomiast Jolanta Skutnik przedmiotem swoich rozważań uczyniła młodych dorosłych i ich potrzeby kulturowe w odniesieniu do propozycji programowych muzeum. Tom zamykają rozważania

Katarzyny Olbrycht, która na przykładzie Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty w Cieszynie, próbuje dociec w jaki sposób poprzez działalność dobroczynną i kulturalną można budować wspólnotę ludzi odpowiedzialnych.

Każdy z nas swoją obecnością fizyczną i duchową oddziałuje i określa swoje, jak i naszych bliskich miejsce rodzime i kulturowe.

Urszula Szuścik, Dorota Sieroń-Galusek

Wydawnictwo periodyczne, T. 6.: 2018

Redaktor

Michał Noszczyk

Projektant okładki i stron działowych

Paulina Dubiel

Korektor

Ligia Dziadas

Łamanie

Bogusław Chruściński

Copyright © 2019 by

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISSN 2300-3006

(wersja drukowana)

ISSN 2353-0898

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

[e-mail: wydawus@us.edu.pl](mailto:wydawus@us.edu.pl)

Wydanie I. Ark. druk. 00,00. Ark. wyd. 00,0. Papier offset.
kl. III, 90 g Cena 29,90 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin